

Hva vet vi om problemvekst av krypsiv?

Therese Fosholt Moe

TEFA-seminaret 8. mars 2018

Krypsivprosjektet
på Sørlandet

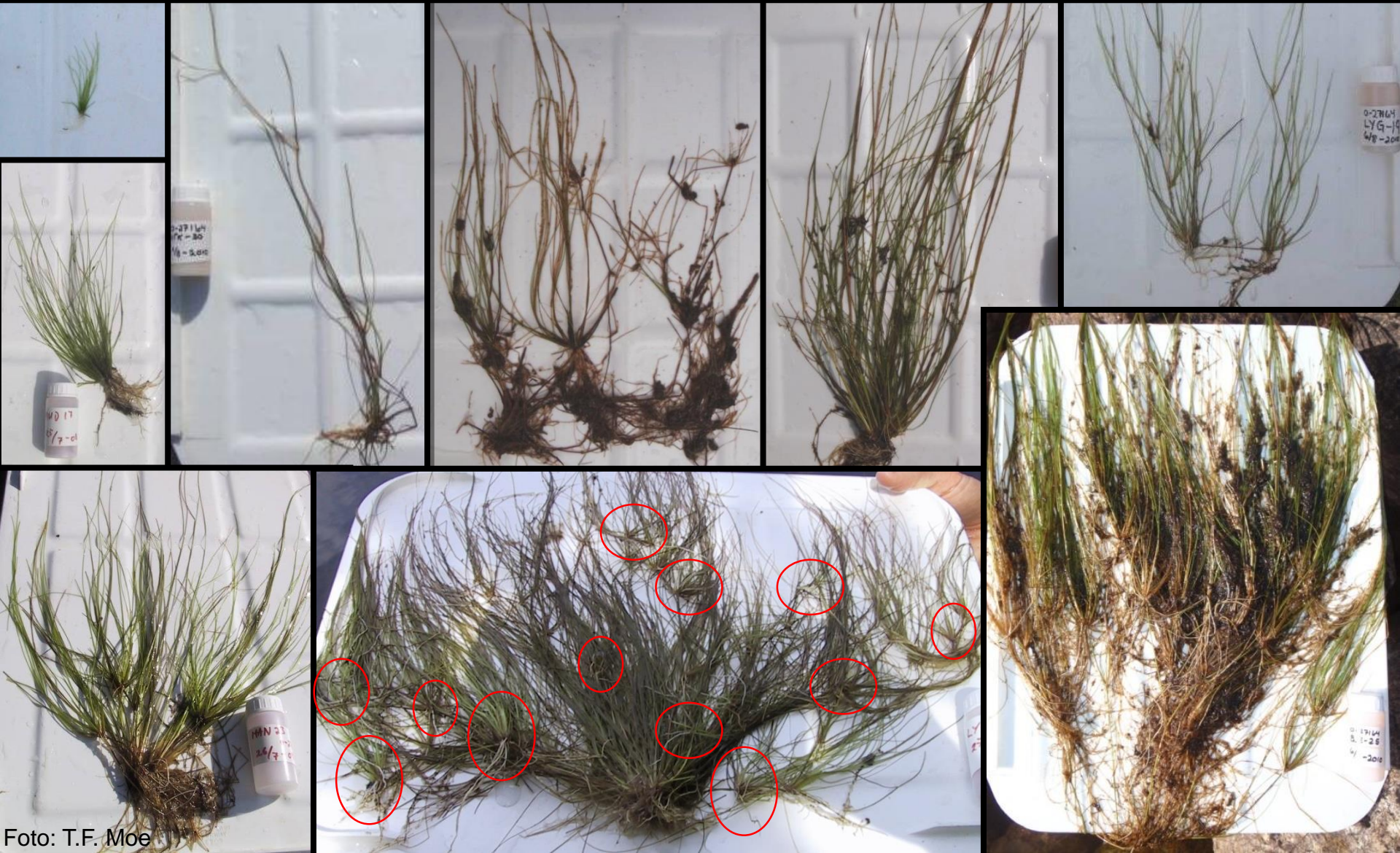
NIVA

Norsk institutt for vannforskning

Agenda

1. Hva er krypsiv?
2. Hva er problemvekst?
3. Hvorfor får vi problemvekst?
4. Kan vi bli kvitt problemet?
5. Veien framover

1. Hva er krypsiv?

2. Hva er problemvekst?

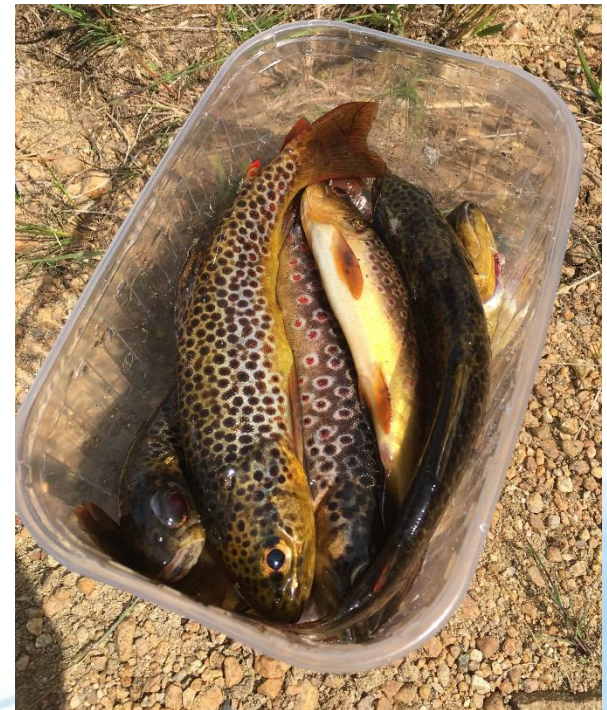
Therese Fosholt Moe 30.03.2018

Foto: Therese Fosholt Moe

Definisjonen på problemvekst...

Ikke et problem for naturen, det er vi mennesker som har definert det som et problem!

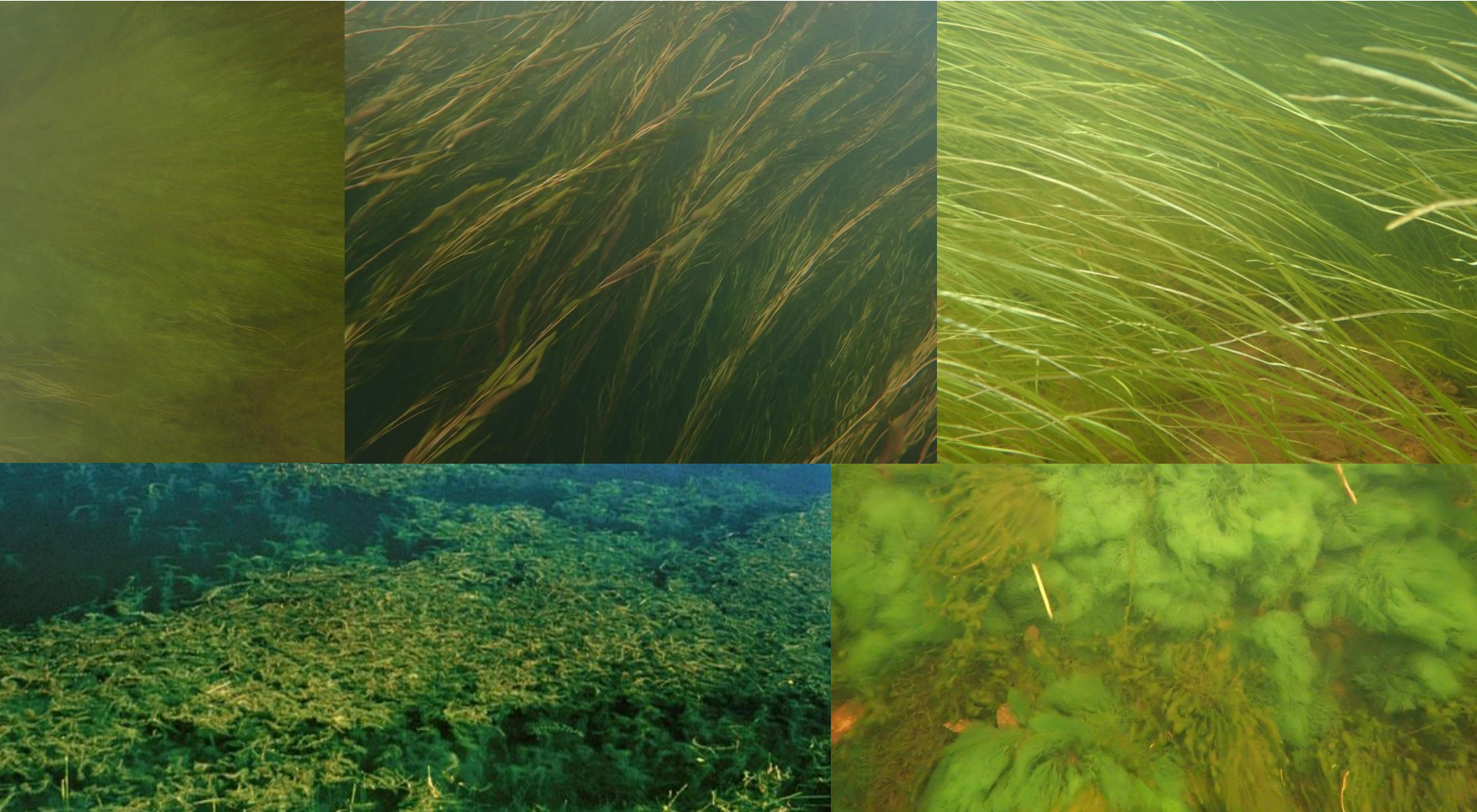

3. Hvorfor får vi problemvekst?

Ikke bare krypsiv problemvekst...

LuftRespirasjon O_2 **Vann** H_2O **Mat**Nitrogen (N) + Fosfor (P)
Karbon (CO_2 / HCO_3)
Mikronæringsstoffer**Lys****Temperatur**

Vekstsesong

BoligSubstrat
Vannsøyle**Grunnleggende vekstvilkår****Konkurransen**Planteplankton
Påvekstalger
Vannplanter**Beiting**Fugl
Bunndyr**Mekanisk tap**Is (innfrysing/skuring)
Vind/bølger
Vannføring (strømhastighet
og vannstandsvariasjoner)
Flom (skuring)

Så hva er det som gir problemvekst?

Krypsiv – hva gir problemvekst?

Ikke én faktor alene, men et samspill!

Antatt viktigste faktorer:

- Mindre erosjon → terskler, vannkraft
- CO₂ → forsuring, kalking, vannkraft
- Næringsalter (NH₄) → landbruk, avløp, vannkraft
- Bedre vinteroverlevelse → vannkraft, klimaendringer
- Manglende konkurranse → forsuring (& geologi)

4. Kan vi bli kvitt problemet?

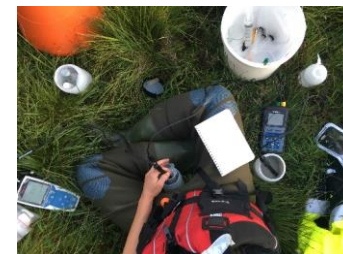
Krypsiv/vannplanter er her for å bli...

- Klimaendringer/forsuring
  - internasjonale avtaler
- Vannkraft/terskler/landbruk/avløp
  - prioriteringer, MEN her kan man redusere problemet og den samlede belastningen!

5. Veien videre

Forskning

- på samlet belastning, hva virker inn akkurat her?
- på effektiviteten av ulike tiltak for å fjerne krypsiv, hva fungerer best? (bading, fiske, båtliv)

Tiltak

- for å redusere den samlede belastningen og dermed skape dårligere forhold for krypsivet
- for å fjerne krypsiv

Se til utlandet!

Spørsmål til publikum

Hvis dere kunne velge mellom
terskler & problemvekst
eller
ikke terskler & ikke problemvekst,
hva ville dere velge?

Prioriteringer – pose og sekk? - Kan vi lære å leve med krypsiv?

Konklusjoner

1. Vi har et generelt vannplanteproblem, manifestert som et krypsivproblem
2. Det er ikke én faktor alene som skaper problemvekst
3. Vi kan redusere belastningene som skaper problemvekst og øke effektiviteten av fjerning
4. Konflikt mellom ønsker/behov → vi må prioritere
5. Krypsiv er ikke farlig, kan vi lære sameksistens?

Takk for meg!

Krypsivprosjektet
på Sørlandet

Spørsmål?

Kontakt meg på: tfm@niva.no

NIVA

Norsk institutt for vannforskning